

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319202712
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2319202712.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. R., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov - matky: T. R., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. H. XXX, U., a otca: L. R., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom W. XXX/X, P., toho času ÚVTOS Želiezovce, o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 12P/95/2019-57 zo dňa 19.novembra 2019 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného výrokom I. zamietol a výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Argumetoval tým, že otec maloletého sa návrhom, doručeným súdu dňa 10.6.2019, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť na maloletého zo sumy 70,- Eur mesačne na sumu 35,- Eur mesačne, z dôvodu, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Poukázal na to, že po skončení trestu nebude schopný prispievať na výživu maloletého súdom určenou sumou 70,- Eur mesačne, nakoľko so svojou družkou bývajú býva v podnájme spolu s ich maloletou dcérou L. S. U., nar. XX.XX.XXXX a družkiným maloletým synom U. U.. Vzhľadom k uvedenému mu vznikajú výdavky súvisiace s bývaním (elektrina, voda) a stravou, preto súdom určenú výšku výživného 70,- Eur považuje za vysokú.

2. Súd rozhodnutie odôvodnil s použitím § 121 Civilného mimosporového poriadku, § 62 ods.1 až ods. 5, § 75 ods. 1, § 76 ods.1, § 77 ods.1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine a vecne tým, že maloleté dieťa pochádza z predmanželského vzťahu rodičov, ktorých manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 13P/152/2013-78 zo dňa 28.11.2013, ktorým došlo zároveň k schváleniu dohody rodičov, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné v sume 70,-Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho ktorému mesiaca vopred k rukám matky s tým, že rodičia sa dohodli, že styk otca s maloletým dieťaťom bude bez obmedzenia. Rozsudkom súdu č. k. 22P/25/2018-63 zo dňa 20.4.2018, právoplatným dňa 28.5.2018 bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného na maloletého. V čase rozhodovania Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp.zn. 13P/152/2013 malo maloleté dieťa 3 roky a 7 mesiacov, matka maloletého dieťaťa bola nezamestnaná, poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 142,-Eur, inú vyživovaciu povinnosť nemala, otec bol dobrovoľne nezamestnaný, nebol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, nepoberal dávku v hmotnej núdzi. Na pojednávaní konanom na Okresnom súde Galanta dňa 28.11.2013, vo veci vedenej pod sp.zn. 13P/152/2013, otec maloletého výslovne uviedol, že nepracuje, načo by išiel do

roboty, keď nežije so ženou a deťmi v spoločnej domácnosti, načo by prispieval na ich výživu. Uviedol, že nie je evidovaný na úrade práce, ani nepoberá dávku v hmotnej núdzi.

3. Na súde prvej inštancie sa viedlo konanie o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa pod sp. zn. 22P/25/2018. V čase tohto rozhodovania malo maloleté dieťa 8 rokov, bolo žiakom 2. ročníka ZŠ v U., žilo so svojou matkou, starou matkou a matkinou sestrou v rodinnom dome, ktorý vlastnila stará matka maloletého dieťaťa. Trpelo alergiou, inak bolo zdravé. Matka maloletého dieťaťa bola rozvedená, nezamestnaná, poberala prídavky na jedno dieťa, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemala a poberala dávky v hmotnej núdzi (za január 2018 vo výške 64,40 Eur), ktoré jej však boli od 1.2.2018 pozastavené, nakoľko Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky nepredložila požadované doklady. Otec maloletého dieťaťa bol rozvedený, okrem maloletého T. inú vyživovaciu povinnosť nemal, od 10.12.2014 do 10.4.2018 bol vo výkone trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou, a to na základe rozsudku Okresného súdu Galanta v konaní pod sp.zn. 2T/85/2014 zo dňa 23.9.2014 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona a pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky a na základe rozsudku v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 1T/77/2015 zo dňa 10.6.2015 pre pokračovací prečin krádeže, pre prečin poškodzovania cudzej veci a pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov. Počas výkonu trestu bol pracovne zaradený a za rok 2017 dosahoval priemernú čistú mzdu vo výške 82,95 Eur mesačne. Z výkonu trestu odňatia slobody bol prepustený 10.4.2018. Súd lustráciou v Sociálnej poisťovni vykonanej od 1.1.2010 do dňa 18.4.2018 zistil, že otec za predmetné obdobie pracoval na dohodu v spoločnosti agentúra brigádnici.sk, spol. s r.o. a to od 28.10.2010 do 04.11.2010, kde nedosiahol žiaden príjem, následne bol zamestnaný na základe dohody o vykonaní práce v spoločnosti L., s.r.o., a to od 5.4.2013 do 11.4.2013 s vymešiacim základom 114,38 Eur a následne od 21.7.2015 bol už iba zamestnancom ÚVTOS ako odsúdený.

4. Matka a maloletý naďalej žijú v spoločnej domácnosti s matkou matky, starobnou dôchodkyňou a plnoletou, slobodnou sestrou matky v rodinnom dome v U., ktorý je vo vlastníctve starej matky maloletého dieťaťa. Do 31.5.2019 matka bola zamestnaná ako výrobná pracovníčka cez spoločnosť H. u zamestnávateľa T. R. U. s.r.o. X.. Pracovný pomer s ňou ukončil zamestnávateľ z organizačných dôvodov. Od 1.6.2019 je práceneschopná, poberať nemocenské dávky vo výške cca. 638,- Eur mesačne, zároveň je poberateľkou prídavku na jedno maloleté dieťa. Maloleté dieťa sa s otcom nestretáva.

5. Kolízna opatrovníčka poukázala na skutočnosť, že bez ohľadu na otcov návrh, sú splnené zákonné podmienky na zvýšenie výživného. Otec maloletého dieťaťa sa v návrhu odvoláva na skutočnosť, že jeho súčasné možnosti a schopnosti mu neumožňujú si splniť vyživovaciu povinnosť v doposiaľ stanovenej výške, nakoľko sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Otec je odsúdený, v dôsledku ktorej skutočnosti sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, čo si zapríčinil sám svojím nezodpovedným a vedomým správaním sa. Zníženie vyživovacej povinnosti otca maloletého dieťaťa v dôsledku skutočnosti, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť označila za nežiadúce, nakoľko aktuálne určená výška výživného v sume 70,- Eur mesačne zodpovedá uspokojovaniu bežných, najnákladnejších potrieb maloletého dieťaťa, pričom nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby nieslo následky za správanie svojho otca a jeho prístup k svojim povinnostiam. Vzhľadom na uvedené, navrhla návrh otca v celom rozsahu zamietnuť.

6. Z dokazovania pred súdom vyplýva, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca upravená rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 13P/152/2013-78 zo dňa 28.11.2013, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 70,- Eur. V tom čase malo maloleté dieťa 3 roky a 7 mesiacov. V súčasnosti má maloleté dieťa 9 rokov a 6 mesiacov, je žiakom 4. ročníka Základnej školy v U., pričom výdavky na starostlivosť o neho narastajú priamo úmerne s jeho vekom, fyzickým rastom, zdravotnou starostlivosťou a školskou dochádzkou, kultúrnym a sociálnym vyžitím, teda vo všetkých oblastiach jeho života.

7. Súd preskúmal na základe účastníkmi predložených a súdom zabezpečených potvrdení príjmy a majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa a zistil, že otec maloletého dieťaťa v čase posledného rozhodnutia o výživnom bol dobrovoľne nezamestnaný, bez evidencie na úrade práce ako o uchádzač o zamestnanie, či poberateľ dávok v hmotnej núdzi, pričom sa v rámci pojednávania dňa 28.11.2013

vyjadril, že nepracuje, načo by išiel do roboty a keďže nežije so ženou a dieťaťom v spoločnej domácnosti načo by na ich výživu mal prispievať. Naďalej je rozvedený a medzičasom mu pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej L. S. U., nar. XX.XX.XXXX, ktorú má so svojou družkou. Od 2.4.2019 sa nachádza v ÚVTOS v dôsledku výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu spáchania trestného činu lúpeže, kde je pracovne zaradený s minimálnym príjmom. Matka maloletého dieťaťa bola v čase posledného rozhodovania nezamestnaná, poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 142,- Eur mesačne, inú vyživovaciu povinnosť nemala. Medzičasom od 22.8.2018 do 31.5.2019 bola zamestnaná v pracovnej pozícii výrobná pracovníčka cez spoločnosť H. u zamestnávateľa T. R. U. s.r.o. X., s priemerným čistým mesačným príjmom 638,- Eur za obdobie august 2018 až máj 2019. Pracovný pomer s ňou bol ukončený zo strany zamestnávateľa k 31.5.2019 z organizačných dôvodov, keďže zamestnávateľ znižoval stav zamestnancov. Od 1.6.2019 je pracovne neschopná, v dôsledku čoho je jej vyplácaná nemocenskú dávku v sume 638,- Eur mesačne, naďalej poberať prídavok na dieťa v sume 24,34 Eur, naďalej je rozvedená a ďalšia vyživovacia povinnosť jej nepríbudla.

8. Vzhľadom na uvedené, súd dospel k záveru, že je potrebné ponechať v platnosti výživné vo výške 70,- Eur mesačne na maloleté dieťa tak, ako bolo pôvodne určené keďže rozhodnutie o výživnom je možné zmeniť, ak dôjde k podstatnej zmene pomerov, či už na strane rodičov ako povinných alebo na strane maloletého dieťaťa, ako oprávneného. Je potrebné uviesť, že matka naďalej výlučne sama zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa, ktorého odôvodnené potreby vzhľadom na jeho vek, potreby a vývoj životných nákladov primerane objektívne narastajú, ktorú skutočnosť súd zohľadnil. Maloleté dieťa je od posledného rozhodnutia staršie o 5 rokov a 11 mesiacov, je žiakom 4. ročníka Základnej školy v U.. Súd nespochybňuje, že v dôsledku výkonu trestu odňatia slobody má otec obmedzenejšiu možnosť sa zamestnať a dosahovať príjem primeraný svojmu veku, kvalifikácii, skúsenostiam, praxi, zdravotnému stavu. V prípade zníženia výživného súd však skúma, či na strane povinného rodiča, t. j. otca nastala objektívna, alebo subjektívna okolnosť, pre ktorú si nemôže plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť, pretože len objektívna okolnosť umožňuje súdu znížiť výživné povinnému rodičovi. V súvislosti s uvedeným súd poukazuje na to, že otec maloletého dieťaťa sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a má obmedzené možnosti zárobku, čo bolo spôsobené zavineným konaním z jeho strany a jeho úmyselnou trestnou činnosťou, pričom uvedené nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa, keďže následky konania otca nemožno preniesť na maloleté dieťa. Maloleté dieťa nemôže doplácať na konanie otca a z tohto dôvodu byť ukrátené na uspokojovaní svojich nárokov na výživné. Otec maloletého dieťaťa sa iba vlastným úmyselným zavinením v dôsledku protizákonnej činnosti ocitol v situácii, že má obmedzené možnosti zárobku. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že otec maloletého dieťaťa ani pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody si neplnil svoju vyživovaciu povinnosť pravidelne, resp. v súdom stanovenej výške, ani o maloleté dieťa neprejavoval pravidelný záujem. Zároveň súd nevzhliadol v konaní otca maloletého dieťaťa snahu, že v čase, keď bol na slobode si hľadal prácu, z príjmu ktorej by bol schopný prispievať na výživu maloletého dieťaťa, pričom pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody žil v regióne s minimálnou nezamestnanosťou, teda nemal by mať problém uplatniť sa na trhu práce v pracovnej pozícii, z ktorej by bol schopný si súdom určenú vyživovaciu povinnosť plniť. Súd zároveň uvádza, že hoci otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, táto skutočnosť sama o sebe nezakladá dôvod na zníženie výživného na maloletého T., keďže otec maloletého dieťaťa si mal byť vedomý, že už jednu vyživovaciu povinnosť má a je jeho povinnosťou podieľať sa na uspokojovaní základných potrieb oboch maloletých detí. Navyše maloletý T. je v období, kedy výdavky spojené s uspokojovaním jeho základných potrieb rastú, ktoré súd vyhodnotil ako jeho veku primerané. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletého, ktoré odvolanie odôvodnil tým, že má za to, že vo výkone trestu odňatia slobody nebude vedieť platiť plnú sumu výživného, preto lebo vo výkone trestu sa ťažšie zamestnáva a okrem maloletého má vyživovaciu povinnosť aj k maloletej dcére, ktorá je silná prieduškárka. Družka, s ktorou žije má dve školopovinné deti, nakoľko bývajú sami, musia platiť dom aj náklady na domácnosť. Nemieni sa po výkone trestu vyhýbať vyživovacej povinnosti, ale ani kvôli tomu nechce sa opätovne dostať do výkonu trestu. Práve preto žiada, aby súd bral do úvahy jeho finančnú situáciu a vyhovel mu, aby mu vyživovaciu povinnosť voči maloletému znížil na 35,-- Eur.

11. Matka a kolízny opatrovník odvolanie nepodali, k doručenému odvolaniu sa písomne vyjadrili.

12. Kolízny opatrovník zotrval na svojom vyjadrení s tým, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie a navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil.

13. Matka sa k doručenému odvolaniu vyjadrila s tým, že nesúhlasí so znížením výživného, ktoré požaduje otec a trvá na tom, aby výživné bolo ponechané v pôvodnej výške. Otec sa o maloletého vôbec nezaujíma, výživné nikdy neplatil pravidelne. Maloletý T. je školopovinný, často chorý, je astmatik, berie pravidelne inhalačné spreje a lieky. Otec sa nikdy nezaujímal ani o jeho zdravotný stav. O syna sa stará sama, nikdy jej s ničím otec nepomohol a výška výživného, ktorú má určenú nie je taká vysoká, že by ju nemohol platiť. Otec je zdravý človek, mal by sa zamestnať a nie sa ľutovať, do výkonu trestu sa dostal za svoje chyby, za ktoré by nemalo pykať nevinné dieťa. Otec je dospelá osoba a má sa o svoje deti postarať a nie vyhovárať sa. Žiadala, aby výživné súd ponechal v pôvodnej výške.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), g) Civilného sporového poriadku, § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

15. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkový záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatneného nároku a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty, ktoré predstavujú, len zopakovanie dôvodov pre ktoré otec žiada na maloletého výživné znížiť, nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

16. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o návrhu otca na zníženie výživného zo sumy 70 Eur na 35 Eur mesačne z dôvodu, že otec vo výkone trestu odňatia slobody má obmedzené možnosti zárobku a okrem maloletého má vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére.

17. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa (§ 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine).

18. Po určení výživného zo strany rodiča môže dôjsť k zmene pomerov ako na strane povinného, tak i na strane oprávneného, pokiaľ sa výrazným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov, môžu znamenať dôvod pre novú úpravu vyživovacej povinnosti., preto rozhodnutie o výživnom nie nemenné.

Súd pri svojom rozhodovaní v takomto konaní zisťuje okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzuje, či sa tieto okolnosti podstatne a výrazným spôsobom zmenili, či podstatne a výrazným spôsobom zasahujú do pomerov účastníkov a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá privodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatná zmena zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov.

19. Odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie týkajúcej sa dôvodov, pre ktoré opakovaný návrh otca zamietol, tzn. že neboli splnené podmienky na to, aby mohlo dôjsť ku zmene skoršieho rozhodnutia o výživnom, tu k požadovanému zníženiu výživného, lebo nebola splnená základná podmienka pre zmenu t.j. zníženie výživného. Pokiaľ otec poukázal len na to, že pokiaľ je vo výkone trestu odňatia slobody, má obmedzené možnosti zárobku, tento argument, nebolo možné zohľadniť, pretože na strane otca ide o dôvod, ktorý si úmyselnou trestnou činnosťou privodil sám.

20. Pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča nie sú rozhodné jeho skutočné zárobkové (majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (majetkové) pomery, dané napr. jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami. Princíp potenciality príjmov má prednosť pred princípom fakticity príjmov. Životná úroveň povinného rodiča nemôže byť posudzovaná len so zreteľom na súčasne dosahovaný (prípadne len tvrdý) príjem. Majetkové a osobné pomery je nutné posudzovať komplexne, pričom je potrebné zohľadniť aj skutočné možnosti, schopnosti, dosiahnutú kvalifikáciu, reálne možnosti na trhu práce, ale i vôľu a snahu každého z rodičov dosiahnuť čo najvyšší zárobok. K týmto predpokladom je potrebné prihliadnuť najmä vtedy, ak by sa niektorý z rodičov vyhýbal plneniu vyživovacej povinnosti, prípadne by využitie svojich schopností a možností úmyselne či neúmyselne zanedbával. Otec maloletého, doposiaľ nezaopatreného dieťaťa, si musí byť vedomý, že má zákonnú vyživovaciu povinnosť k svojmu nezaopatrenému dieťaťu, ktoré nemá možnosť vzhľadom na svoj vek žiť samé a úmerne tejto skutočnosti je povinný vyvíjať aj patričnú snahu a úsilie zabezpečiť si adekvátny príjem a prispôbiť i svoj životný štýl. Ak schopnosti a možnosti povinného rodiča nie sú využívané adekvátne z dôvodu úmyselného vyhýbania sa zárobkovým možnostiam zodpovedajúcim jeho dosiahnutému vzdelaniu, kvalifikácii a odborným schopnostiam, súd v takomto prípade vychádza pri určovaní výšky zárobku zo zásady potenciality zárobku, čo znamená, že vychádza z fikcie príjmu, ktorý by povinný rodič mohol reálne dosiahnuť (je schopný reálne dosahovať) a nie z jeho súčasného faktického príjmu.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu v prípade, že by otec nebol vo výkone trestu odňatia slobody opakovane, nepreukázal žiadne dôvody, pre ktoré by nebol schopný zarábať toľko, že by uživil maloleté deti, ktoré sú na neho výživou odkázané. Otec je v produktívnom veku a nemá žiadne zdravotné problémy. Každý rodič je povinný si počínať tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené, rodič musí mať na zreteli vždy jeho existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil. Situáciu, v ktorej sa otec nachádza si spôsobil sám a preto nemôže na ňu doplatiť maloleté dieťa tým, že by došlo k vyhovneniu návrhu na zníženie výživného.

22. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vrátane závislého výroku o náhrade trov konania (osobitne odvolaním nenapadnutého) podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti vo výroku potvrdil.

23. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

24. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).